

Coronarografie en stentimplantatie

Informatie voor patiënten

Hartcentrum ZNA

Jouw hart, onze zorg

Beste heer, mevrouw,

Je hebt hartklachten. De cardioloog heeft samen met jou beslist dat je een coronarografie moet laten uitvoeren. Dit is een onderzoek dat de kransslagaders van het hart (coronaire bloedvaten) in beeld brengt.

Uit het onderzoek kan blijken dat er 1 of meerdere vernauwingen aanwezig zijn.

De arts bespreekt met jou de mogelijke behandelingen.

Aansluitend aan de coronarografie kan de arts 1 of meerdere vernauwingen behandelen met het plaatsen van 1 of meerdere stents.

Deze brochure wil jou zo goed mogelijk informeren over het verloop van dit onderzoek en de behandeling.

Heb je nog vragen of opmerkingen?

Schrijf ze op en breng ze mee op de dag van je opname naar het ziekenhuis.

De verpleegkundige van de afdeling of van het cathlab zal je verder kunnen helpen.

Het team van het Hartcentrum ZNA

Wat is een **coronarografie**?

Wat is een **PCI**?

Wat zijn de **mogelijke complicaties** na een coronarografie of PCI?

Cardiale revalidatie

Wat moet je doen?

- › je schrijft je in aan de opnamebalie in ZNA Middelheim
- › waardevolle spullen laat je thuis
- › je draagt geen nagellak of gelnagels

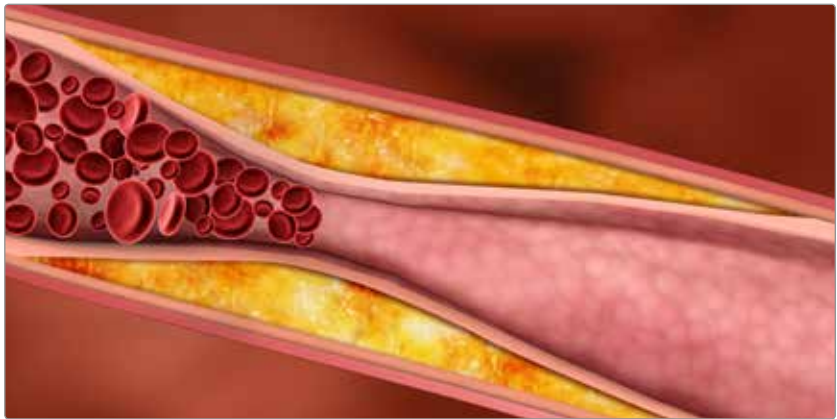
Wat breng je mee?

- › je identiteitskaart en hospitalisatiekaart
- › toiletgerief en pyjama
- › medische verslagen: brieven, recente bloedonderzoeken, ECG, ...
- › je geneesmiddelen in de oorspronkelijke verpakking
- › als je diabetes hebt, mag je de dag van het onderzoek:
  - › Glucophage®
  - › Metformine®
  - › Metformax®
  - › Glucovance**NIET** innemen!

Wat is een **coronarografie**?

Dit is een onderzoek dat de kransslagaders of coronaire bloedvaten door middel van röntgenstralen zichtbaar maakt. De kransslagaders voorzien het hart van bloed en ontspringen juist boven de aortaklep in het begin van de aorta. Via de pols of de lies schuift de arts een katheter (een buigzaam dun buisje) tot aan het begin van de kransslagaders en tot in de linkerhartkamer. Via deze katheter spuit de arts een contrastvloeistof in die de kransslagaders met behulp van röntgenstralen in beeld brengt. Op die manier kan men vernauwingen van de bloedvaten of een acuut hartinfarct opsporen.

Een hartinfarct ontstaat wanneer er plots een klontervorming ontstaat in een vernauwde kransslagader.

Hoe verloopt het onderzoek?

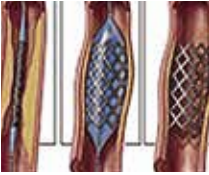
- vóór het onderzoek krijg je op je kamer een ECG, een bloedafname en een infuus
- je krijgt een operatiehemdje en je liesregio wordt geschoren
- als je zenuwachtig bent, kan je een licht kalmeringsmiddel vragen
- je gaat best nog even naar het toilet vóór het onderzoek
- men brengt je naar de wachtruimte van het cathlab
- het onderzoek gebeurt in de katheterisatiezaal (cathlab) in een steriele omgeving
- op tafel koppelt de verpleegkundige de hartmonitor aan en ontsmet je pols of je lies. Je ligt onder een steriel laken. De insteekplaats van de katheter krijgt een plaatselijke verdoving
- via een kort hol buisje (sheath) schuift de arts verschillende katheters tot in de coronaire bloedvaten en tot in de hartkamer. Hij spuit hier contraststof door. Dit kan een warmtegevoel geven dat snel weer weggaat. Röntgenstralen maken de kransslagaders en hun vernauwingen zichtbaar
- het onderzoek duurt ongeveer een uur
- je krijgt een drukverband op de prikplaats (pols of lies)
- na het onderzoek brengt men je terug naar je kamer

Hoe kan je vernauwingen van de kransslagaders behandelen?

Aan de hand van de digitale beelden van de coronarografie kan de arts een behandeling voorstellen.

Een vernauwing van de kransslagaders van het hart kan de oorzaak zijn van angina pectoris of een hartinfarct veroorzaken. Er zijn verschillende manieren om de bloedvaten te verwijderen en de bloedstroom te normaliseren:

- met geneesmiddelen
- met een ballondilatatie of stentimplantatie (PCI percutane coronaire interventie)
- met een heelkundige ingreep en het plaatsen van overbruggingen

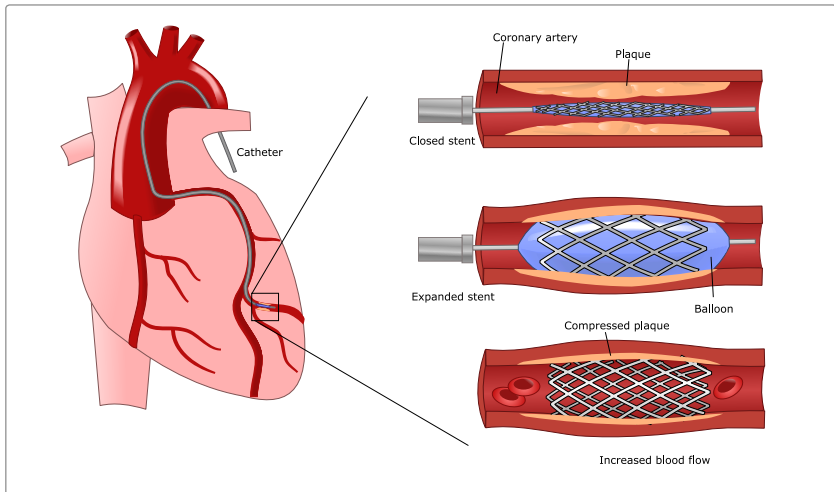
Wat is een PCI?

PCI of percutane coronaire interventie is een behandeling die meestal aansluit aan een coronarografie. Het kan ook op een ander tijdstip doorgaan.

Je krijgt een stent ingeplant om de vernauwing van het bloedvat te verwijderen.

Een stent is een klein metalen veertje dat de arts samen met een luchtledig ballonnetje via een voerdraad door de katheter tot voorbij de vernauwing inbrengt. Het ballonnetje vult zich en de stent ontplooit zich. Na het leegzuigen en weghalen van het ballonnetje blijft de stent achter in het bloedvat. Het opblazen van de ballon kan een onaangenaam gevoel geven op de borst. Dit verdwijnt snel. De stent zorgt voor een metalen stutting aan de binnenzijde van de kransslagader.

Bij een stentimplantatie krijg je via het infuus een krachtige bloedverdunner toegediend.

Ook daarna moet je geneesmiddelen nemen om klontervorming rond de stent te vermijden. Het is heel belangrijk dat je de voorschriften juist navolgt. Binnen 24 uren kan je stent terug dichtslibben. Sommige geneesmiddelen moet je zeker een jaar lang innemen, aspirines levenslang.

Wat gebeurt er na het onderzoek of na de behandeling?

- na het onderzoek moet je 1 tot 2 liter water drinken om de contrastvloeistof zo snel mogelijk uit te plassen
- de verpleegkundige meet regelmatig polsslag en bloeddruk en controleert het drukverband

Na het onderzoek via de lies

- de verpleegkundige neemt het buisje (sheath) onmiddellijk weg. Na het plaatsen van een stent mag dit pas na 6 uur. Je krijgt dan extra bloedverdunners
- je moet in bed blijven tot de volgende morgen en mag niet recht zitten
- je mag je been niet plooiën of druk uitoefenen
- je krijgt een drukverband dat er de volgende dag af mag
- je mag de dag van het onderzoek of de behandeling niet met de auto rijden
- gedurende 1 week mag je
  - niet fietsen
  - geen zware lasten dragen
  - geen bad nemen, douchen mag wel
  - voorzichtig trappen nemen
  - druk in de onderbuik vermijden

Na het onderzoek via de pols

- de verpleegkundige neemt het buisje (sheath) onmiddellijk weg. Je krijgt een doorzichtig drukverband op de aanprikplaats. Geleidelijk aan lost men het drukverband en pas na 4 uur neemt men het weg
- je mag uit bed komen
- je mag de dag van het onderzoek of de behandeling niet met de auto rijden
- je moet 2 dagen voorzichtig zijn met je hand
  - geen flessen opendraaien
  - geen kracht uitoefenen
  - voorzichtig zijn met warm water

Wanneer mag je naar huis?

Afhankelijk van het tijdstip, de plaats van aanprikken (lies of pols) en de behandeling mag je dezelfde dag of de dag erna naar huis.

Vóór je naar huis gaat, komt de zaalarts of cardioloog nog even langs om de resultaten en de medicatie met jou te bespreken.

Wat zijn de **mogelijke complicaties** na een coronarografie of PCI?

Dit onderzoek verloopt meestal zonder problemen. Elk invasief onderzoek houdt een beperkt risico in. Toch zien we soms complicaties.

- ter hoogte van de prikplaats
  - bloeduitstorting in de liesstreek (lieshematoom)
  - vasculaire trombose ter hoogte van de pols
- allergische reacties
- bij patiënten met verminderde nierfunctie of diabetes is er kans op een achteruitgang van de nierfunctie als reactie op het contrastproduct. Voldoende drinken vermindert het risico. Bij gekende nierproblemen krijg je een specifieke voorbereiding.
- ernstige complicaties zoals overlijden, hartinfarct en arteriële embolieën zijn zeer zeldzaam

Heb je na het onderzoek of de behandeling medische klachten?
Contacteer dan het secretariaat van het Hartcentrum
ZNA Middelheim: **03 280 32 55**

Wetenschappelijke studie

Onze dienst neemt deel aan wetenschappelijke studies. Het is mogelijk dat je in aanmerking komt voor een deelname aan een wetenschappelijk onderzoek. Jouw cardioloog zal je meer informatie geven en de studie met jou bespreken. Je bent vrij om al dan niet deel te nemen.

Cardiale revalidatie

Wanneer je 1 of meerdere nachten in het ziekenhuis verblijft na het plaatsen van een stent, kan je in ons centrum voor cardiale revalidatie een herstelprogramma volgen.

Cardiale revalidatie heeft tot doel je fysieke, sociale en psychologische gezondheid op peil te brengen.

Je hebt recht op 45 trainingssessies.

Naast de fysieke training krijg je ook informatie over de belangrijke risicofactoren van hart- en vaatziekten door onze voedingsdeskundige en sociaal verpleegkundige.

Onze psychologe kan je begeleiden bij problemen zoals ziekteverwerking, angst, depressieve gevoelens, slapeloosheid, rookstopbegeleiding...

Heb je een compliment of ben je niet tevreden?

Dan kan je dit schriftelijk, mondeling of via e-mail melden aan onze ombudsdienst:

ombudsdienst@zna.be of **03 270 81 01**

Hoeveel gaat het kosten?

Voor een kostenraming kan je terecht op de website van ZNA.
www.zna.be/prijsindicaties

Deze prijsindicatie is slechts een raming van het persoonlijk aandeel voor het onderzoek of de behandeling in normale omstandigheden (zonder complicaties) en is niet bindend.

Voor gedetailleerde informatie over je individuele factuur kan je terecht bij de dienst Tarificatie **03 270 80 60**.

Het team van het Hartcentrum ZNA

voor het klare taal gebruik:

Nuttige contactgegevens

ZNA middelheim

03 280 32 55	cardiologie	mi.cardiologie@zna.be
03 280 32 73	afdeling	2D
03 280 35 73	afdeling	5D
03 280 41 40	cardiale revalidatie	
03 280 34 30	zorgtrajectplanning	
03 270 81 01	ombudsdienst	ombuds.mi@zna.be

ZNA Hoge Beuken

03 830 95 39	cardiologie
--------------	-------------

ZNA Jan Palfijn

03 640 22 30	cardiologie	jp.poli-cardio@zna.be
03 640 25 61	afdeling	5B
03 800 69 01	zorgtrajectplanning	jp.zorgtrajectplanner@zna.be
	ombudsdienst	ombuds.jp@zna.be

ZNA Sint Elisabeth

03 234 41 04	cardiologie
--------------	-------------

ZNA Sint Erasmus

03 270 89 65	cardiologie	
03 270 80 31	zorgtrajectplanning	er.zorgtrajectplanner@zna.be

ZNA Stuivenberg

03 217 78 74	cardiologie	st.cardiologie@zna.be
03 217 79 05	afdeling	D0
03 217 75 11	zorgtrajectplanning	st.zorgtrajectplanner@zna.be
	ombudsdienst	ombuds.st@zna.be

ZNA

	zorgtrajectplanning	zorgtrajecten@zna.be
	ombudsdienst	ombudsdienst@zna.be

